

18.5.2020

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivin ja ajokorttidirektiivin muutosten täytäntöönpanoa koskeviksi laeiksi**HE 50/2020****Liikenneturvan lausunto**

Kyseessä on pääosin hyväksytyin direktiivin toimeenpano Suomen lainsäädäntöön. Direktiivissä ei ole merkittäviä liikkumavaroja kansallisesti.

Liikenneturva kiinnittää huomiota direktiivin kohtaan (resitaali 12), jossa selkeästi nähdään tärkeäksi jäsenmaille mahdollisuus parantaa ja nykyaikaistaa opetuskäytäntöjä käyttämällä tieto- ja viestintätekniikkaa samalla kuitenkin huomioiden, että kaikkien aiheiden, varsinkin käytännön harjoitusten, suorittamista ei näillä oppimisvälineillä voi toteuttaa. Direktiivissä on kuitenkin asetettu "e-learning"/"verkko-opetus" -menetelmälle jatkokoulutuksessa 12 tunnin enimmäismäärä pakollisesta 35 tunnista. Ongelmana tässä näemme sen, että käsitettä "e-learning", joka suomeksi on käännetty "verkko-opetus", ei ole tarkemmin määritelty.

Suomessa on laajasti panostettu sekä etä- että verkkokoulutuksen kehittämiseen, ja tarjontaa tällä saralla on jo nyt paljon. Rajoitus tulee haittaamaan hyvän ja laadukkaan etä- ja verkko-opetuksen kehittämistä. Nyt erityisesti koronaviruksen aiheuttamana poikkeusaikana on selkeästi tehtävä ero tietotekniikkaa hyödyntävän vuorovaiikutuksellisen etäopetuksen sekä varsinaisen verkko-opetuksen välillä. Käsitteäksemme hallituksen esityksessä verkko-opetus-termillä tarkoitetaan puhtaasti oppilaan ja järjestelmän välistä opetusmenetelmää, jossa opettajan rooli on korkeintaan valvova ja johon voi ottaa yhteyttä esimerkiksi chat-palvelua käyttäen.

Sekä lähiopetus että etä- tai verkko-opetus voivat kukin olla joko laadukasta tai sitten huonolaatuista. Opetusmenetelmä sinänsä yksinään ei takaa laatua. Vastaavasti opetuksen perille meno riippuu paljon oppilaan motivaatiosta ja suhtautumisesta. Jatkokoulutuksen pakollisuudesta on seurannut valitettavan yleinen negatiivinen suhtautuminen "direktiivikoulutusta" kohtaan pelkkänä turhana kustannuseränä. Puheet erilaisista väärinkäyttötapauksista ovat yleisiä - jopa koulutusvelvoitteen suorittamista ajon aikana on väitetty tapahtuneen. Samoin mahdollisimman halvalla ja helpolle koulutukselle on varmasti kysyntää. Tämän vuoksi koulutustarjonnan laadun

18.5.2020

valvontaan sekä erilaisten väärinkäytösten torjuntaan tulee edelleen jatkossa kiinnittää erityistä huomiota ja varata viranomaiselle tähän riittävästi resursseja. Kategorinen etä- ja verkkokoulutuksen määrän rajoittaminen halvan ja laaduttoman koulutuksen torjumiseksi on direktiivissä valitettavan huono ratkaisu eikä vastaa artikloiden perusteluissa esitettyjä tavoitteita opetuskäytäntöjen nykyaikaistamisesta.

Liikenneturva pitää edelleen tärkeänä, että jatkokoulutuksessa liikenneturvallisuuteen liittyvä oppiaine, ennakoivan ja taloudellisen ajaminen, on pakollinen aihe, jolle on osoitettu vähimmäismäärä koulutusjaksossa.

Ajokorttilakiin ehdotettu muutos yöaikaisten epileptisten kohtausten rinnastamiseksi valveaikaisiin ei sinänsä muuta nykyisen käytännön tarkoitusta, sillä näin on menetelty jo ohjeistuksen perusteella. Asian kirjaaminen lakiin on tarpeellista oikean säädöstason vuoksi. Liikenneturva kannattaa muutosta liikenneturvallisuuden kannalta merkittävänä ajoterveyskysymyksenä.

LIIKENNETURVA

ANNA-LIISA TARVAINEN
Anna-Liisa Tarvainen
toimitusjohtaja

JUHA VALTONEN
Juha Valtonen
tutkimuspäällikkö